

Consiliul Superior al Magistraturii



Высший Совет Магистратуры

JUDECĂTORIA ORHEI

СУД ОРХЕЙ

MD-3505, or. Rezina, str. Voluntarilor 3  
[www.jrz.justice.md](http://www.jrz.justice.md); email: [jrz@justice.md](mailto:jrz@justice.md)  
tel. 0-254-25610, fax. 0-254-25610

MD-3505, г. Резина, ул. Волунтарилов 3  
[www.jrz.justice.md](http://www.jrz.justice.md); email: [jrz@justice.md](mailto:jrz@justice.md)  
tel. 0-254-25610, fax. 0-254-25610

Nr. 250 din 17.06.2022

mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu 28  
Președintelui Curții Constituționale a Republicii Moldova  
d-nei Domnica Manole

Vă remitem copia încheierii pe dosarul nr 1-21188037-38-1-22122021, sesizarea apărătorului, Alexandru Iachimciuc, copia rechizitoriului pe dosarul nr. 1-21188037-38-1-22122021 pentru realizarea controlului constituționalității sintagmei „după caz,” din lit. j) al pct. 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, și a sintagmei „sau” din conținutul dispozițiilor alin. (3) al art. 13412 din Codul penal al RM, sub aspectul corespunderii cu art. 20, 52, 114, 119 și art. 124 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova.

Anexă: copia încheierii pe 3 file  
sesizarea apărătorului, Alexandru Iachimciuc pe 7 file  
copia rechizitoriului pe 4 file



Președintele ședinței,  
judecător

Veronica Cuculescu

Curtea Constituțională a RM  
str. Al. Lăpușneanu 28, mun. Chișinău, MD-2004

*prin Judecătoria Orhei s. Rezina*  
**Judecător Veronica CUCULESCU**  
str. Voluntarilor 3, or. Rezina, MD-5401

de la **Alexandru IACHIMCIUC**, avocat

*în interesele lui Ion PANCIUC*

**Procuratura r. Rezina**  
str. Păcii 23 A, or. Rezina, MD-5401

### **CERERE**

*privind ridicarea excepției de neconstituționalitate*

**ONORATĂ CURTE!**

#### **ÎN FAPT,**

Pe rolul judecătoriei Orhei s. Rezina se află cauza penală se află cauza penală de învinuire a lui Ion PANCIUC conform elementelor componenței infracțiunii prevăzute de art. 264<sup>1</sup> alin. 1 CP RM.

Cauza penală a fost inițiată pe faptul bănuielii rezonabile privind conducerea în stare de ebrietate în stare avansată a mijlocului de transport automobilul de model Mercedes Vito cu nr. de înmatriculare C NK 645 de către Ion PANCIUC la 22.10.2021 aproximativ ora 11:10.

La 15.12.2021 Ion PANCIUC a fost pus sun învinuire pentru faptul conducerii în stare de ebrietate avansată a mijlocului de transport automobilul de model Mercedes Vito cu nr. de în. CNK 645 la 22.10.2021 aproximativ ora 11:10 pe str. Orheiului or. Rezina. La baza învinuirii, procurorul a operat cu rezultatul testării „Drager” din 22.10.2021, care a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat de 1,04 mg/l.

Tot la 15.12.2021 învinuitului și apărătorului le-au fost aduse la cunoștință materialele cauzei, fiind informați că urmărirea penală este finalizată în sensul remiterii cauzei în instanța de judecată.

Corelativ, apărătorul a formulat o cerere în sensul prezentării pentru 17.12.2021 a unei cereri motivate în sensul scoaterii de sub urmărire penală a învinuitului și clasare a cauzei. La fel, apărătorul a suplinit solicitarea sa cu o cerință în sensul excluderii rezultatului testării „Drager” din 22.10.2021 și actelor de procedură în conexitate cu examinarea acestuia de către organul de urmărire penală.

Partea apărării, ca rezultat al analizei, meritelor cauzei penale, a coroborării învinuirii prin prisma cadrului legal aplicabil, a întrevăzut întemeiat să propună procurorului adoptarea soluției scoaterii de sub urmărire penală a Ion PANCIUC și clasare a cauzei inițiate în baza semnelor de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264<sup>1</sup> alin. 1 CP RM, pe motivul lipsei componenței de infracțiune.

Astfel, cet. Ion PANCIUC este învinuit în aceia că el, la 22.10.2021 aproximativ ora 11:10, contrar prevederilor pct. 14. lit. a) RCR aprobat prin

Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, pe str. Orheiului or. Rezina, având concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,04 mg/l, care conform prevederilor art. 134<sup>12</sup> alin. (3) Cod Penal, se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, a condus mijlocul de transport automobilul de model Mercedes Vito cu nr. de în. CNK 645. La baza învinuirii, procurorul a operat cu rezultatul testării „Drager” din 22.10.2021, care a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat de 1,04 mg/l,

Apărarea în contradicție cu cele administrate în cadrul urmăririi penale, atesta, că la caz, partea acuzării opera eronat cu date privitor la nerespectarea/încălcarea prevederilor pct. 14. lit. a) RCR aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, or la materialele cauzei penale lipsesc probe potente în sensul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate avansată de către învinuit.

Apărătorul a referit, că în esență, pentru ca o faptă de conducere în stare de ebrietate să corespundă semnelor componenței de infracțiune conform art. 264<sup>1</sup> alin. 1 CP RM, în lumina reglementărilor prevederilor pct. 6 din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 296 din 16.10.2009.

Or, conform prevederilor enunțate, examinării medicale se supun următoarele categorii de persoane:

**a) persoanele la care în urma testării alcoolscopice s-a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat, corespunzătoare stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie;**

Procuror a respins cererea apărării remițând cauza în judecată.

Apărarea pregătind cauza întrevide o situație de incertitudine și lipsă de claritate, motiv pentru care prin intermediul prezentei se apelează la un instrument viabil în sensul protejării intereselor inculpatului.

Analizând cumulusul de circumstanțe, coraportate la cadrul legal, și garanțiile statuate de **Legea fundamentală**, apreciem că la caz, urmează a fi admisă prezenta excepție de neconstituționalitate, cu ridicarea cauzei în sensul exercitării controlului de constituționalitate a prevederilor sintagmei „după caz,” din litera j) al punctului 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, cât și sintagma „sau” din conținutul alin. 3 al art. 134<sup>12</sup> CP.

În fapt, inculpatul este învinuit, de faptul conducerii în stare de ebrietate avansată a mijlocului de transport automobilul de model Mercedes Vito cu nr. de în. CNK 645 la 22.10.2021 aproximativ ora 11:10 pe str. Orheiului or. Rezina. La baza învinuirii, procurorul a operat cu rezultatul testării „Drager” din 22.10.2021, care a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat de 1,04 mg/l.

Acuzarea a calificat faptele date în baza art. 264<sup>1</sup> alin. 1 CP RM.

Conform art. 264<sup>1</sup> alin. 1 CP RM „Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.”

Conform prevederilor art. 134<sup>12</sup> CP „Prin stare de ebrietate se înțelege starea de dereglare psihofuncțională a organismului survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare.

Prin stare de ebrietate alcoolică cu grad minim se înțelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,3 până la 0,5 g/l sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,15 până la 0,3 mg/l.”

În lumina prevederilor alin. 3 al normei precitate, prin stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat se înțelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,5 g/l și mai mult **sau** concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,3 mg/l și mai mult.

Corelativ, acuzarea în sensul fondării învinuirii, după cum s-a precizat mai sus operează cu nerespectarea/încălcarea prevederilor pct. 14. lit. a) RCR aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009.

Conform pct. 11) lit. j) RCR aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, Conducătorul de vehicul, este obligat:

j) să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat sau, **după caz**, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare.”

La fel, acuzarea pretinde, că prin comportamentul său, inculpatul fiind supus testării alcooscopice este pasibil răspunderii penale, or gradul de alcoolemie poate fi reținut, atât prin testarea alcooscopică, cât și prin rezultatul prelevării probe biologice. Apărarea apreciază, că datorită inserării a sintagmei „**după caz**,” din litera j) al punctului 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, și a sintagmei „**sau**” din conținutul dispozițiilor alin. 3 al art. 134<sup>12</sup> CP, se creează o incertitudine în partea clarității privitor la condițiile și cazurile în care conducătorul unui mijloc de transport urmează a fi supus testării alcooscopice, fie unui examen medical.

Astfel, cet. Ion PANCIUC este învinuit în conducerii în stare de ebrietate avansată a mijlocului de transport a automobilului de model Mercedes Vito cu nr. de în. CNK 645 la 22.10.2021 aproximativ ora 11:10 pe str. Orheiului or. Rezina. La baza învinuirii, procurorul a operat cu rezultatul testării „Drager” din 22.10.2021, care a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat de 1,04 mg/l, contrar prevederilor pct. 14. lit. a) RCR aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, a condus mijlocului de transport având concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat, care conform prevederilor art. 134<sup>12</sup> alin. (3) Cod Penal, se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Apărarea în contradicție cu cele administrate în cadrul urmăririi penale, atestă, că la caz, partea acuzării operează eronat cu date privitor la nerespectarea/încălcarea prevederilor pct. 14. lit. a) RCR aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, or la materialele cauzei penale lipsesc probe potente în sensul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate avansată de către învinuit.

Conform pct. 11) al RCR aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, Conducătorul de vehicul, este obligat:

i) să oprească imediat vehiculul la semnalul:

- agentului de circulație;
- polițistului;

După oprirea vehiculului la semnalul agentului de circulație sau al altui reprezentant al organului de control, conducătorul este obligat ... să îndeplinească necondiționat dispozițiile legale ale acestei persoane,...

j) să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat sau, **după caz**, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare.”

În viziunea părții apărării cadrul legal reprezintă un șir de neconcordanțe între prevederile legii, creînd un confuz și o stare de incertitudine.

Astfel, acuzarea în sensul înaintării învinuirii a reținut, că la caz, sunt pertinente prevederile pct. 5 din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 296 din 16.10.2009.

Conform normei pre-citate, testările alcoolscopice, la decizia poliției sau altei persoane abilitate de a efectua astfel de testare, se supun următoarele categorii de persoane: **conducătorii de vehicule bănuți de consum de alcool**, consum de droguri și/sau de alte substanțe ce provoacă ebrietate; persoanele bănuite de consum de alcool, consum de droguri și/sau de alte substanțe ce provoacă ebrietate, care încalcă ordinea publică și/sau care manifestă comportament agresiv și violent; persoanele implicate în accidente în traficul rutier, cu excepția accidentelor grave soldate cu traumatizarea sau decesul persoanelor.

Respectiv, conform materialelor cauzei penale se atestă să învinuitul a fost supus testării alcoolscopice, rezultatul căreia a statuat o concentrație a vaporilor ce consemnează gradul de ebrietate avansat.

La caz, apărarea consideră, cadrul legal nu face aplicabile următoarele prevederi, în lumina cărora agenții de patrulare conform pct. 6 din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 296 din 16.10.2009, statuiază, **examinării medicale** se supun următoarele categorii de persoane:

**a) persoanele la care în urma testării alcoolscopice s-a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat, corespunzătoare stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie;**

Corelativ, apărarea consideră, că pentru a opera cu date în sensul înaintării unei acuzații și a remite cauza în instanța de judecată, implicit a-l recunoaște vinovat de comiterea componenței de infracțiune pe semnele art. 264<sup>1</sup> alin. 1 CP RM, cet. Ion PANCIUC, în urma rezultatului testării alcoolscopice să-l supună pe acesta examinării medicale, **prin proba** testarea alcoolică, prelevarea urine biologice și sânge, care ar fi fost potente în sensul probării întemeierii unei învinuiri.

În mod special apărarea vă arată, că în sensul pregătirii cauzei, inculpatul și apărătorul său mizează pe niște prevederi care sunt în vigoare, și care îl de inculpă pe Ion PANCIUC, fiind în apărarea sa.

În viziunea apărării, în rezultatul derulării urmăririi penale, Ion PANCIUC nu a fost supus examinării medicale, fapt care nu poate permite constatarea că acesta a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate,

Or, pentru a stabili și proba o atare stare de fapt, în cadrul urmăririi penale urma să probeze, stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat urma a fi stabilită în mod clar în coroborare cu prevederile pct. 5 și 6 al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 296 din 16.10.2009.

Conform declarațiilor date învinuitul vina a negat-o, iar alegațiile sale, acuzarea nu a reușit să le răstoarne.

Astfel, potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) din Codul de procedură penală, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată, iar alin. (3) al aceluiași articol stabilește că organele de urmărire penală

și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată.

Modul în care cadrul legal situează certitudinea persoanei lui Ion PANCIUC este unul deopotrivă incertă, și neclară.

Or, calitatea unei legi reprezintă în sine criteriu important al legalității procesului penal, inclusiv ca și parte integrată a unui proces echitabil.

Astfel, la caz, inculpatului nu-i este clar, prin prisma și limitele învinuirii (în lumina prevederilor art. 325 Cod de procedură penală) din care raționamente învinuirea sa este circumscrisă în limitele prevederilor art. 264<sup>1</sup> alin. 1 CP RM.

La caz, apărarea constată, că nici linia de apărare coordonată cu avocatul său nu est privită de către acuzare li potențial de instanță ca fiind potentă procesual.

Conform art. 1 alin. 3 al Constituției, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Corespunzător prin jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a arătat în repetate rînduri că drepturile persoanei trebuie să se bucure de o protecție efectivă. Același criteriu este statuat și în conținutul art. 20 al Constituției.

Reiterăm, că Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Conform art. 54 „în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.”

Totodată legiuitorul a definitivat, că „Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

În circumstanțele speței, revederăm, că conform normei contestate, **„inculpatul nu poate să-și înțeleagă efectele coportamentului său.”**

Potrivit articolului 20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

CtEDO în practica a statuat, că accesul liber la justiție constituie un aspect inherent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, cuprinzând mai multe relații și drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină. Accesul la justiție urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv la o instanță de plină jurisdicție.

Cu alte ocazii Curtea Costituțională a mai arătat, că raționamentele CtEDO în cauza *Chevrol v. Franța*, potrivit căreia exercitarea deplinei jurisdicții de către o instanță presupune să nu renunțe la nici una din componentele funcției de a judeca. Or, refuzul unei instanțe sau imposibilitatea de a se pronunța în mod independent asupra anumitor aspecte cruciale pentru soluționarea litigiului, cu care a fost sesizată, ar putea constitui o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană.

În lumina acestor postulate, instanța de jurisdicție constituțională a mai reiterat, că **dreptul de acces la justiție impune legislatorului obligația de a acorda oricărei persoane toate posibilitățile pentru a accede la instanța de judecată și a asigura efectivitatea dreptului de acces la justiție prin adoptarea unui cadru legislativ adecvat.**

Existența riscului de incertitudine care o crează norma contestată, considerăm, că urmează a fi privită și prin prisma garanției din art. 23 al Constituției, conform căreia „Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.”

Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului cetățeanului, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative. Și aceasta se poate realiza numai în cazul în care norma prezumată a fi neconstituțională urmează să fie aplicată la litigiul judiciar în care este implicată persoana respectivă.

Potrivit art. 4 alin.(1) din Constituție, Curtea Constituțională are obligația de a interpreta și aplica dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prin normele procesual-penale, legislatorul a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între aceste două mari sarcini ale procesului penal, pentru stabilirea adevărului și exercitarea unei justiții veritabile.

Instanțele judecătorești și organele de urmărire penală, care aplică normele procesual penale, sînt obligate să activeze în așa mod, încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată, sau supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere.

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează asupra obligației statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

Conform art. 21 al Constituției „Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

În această ordine de idei, urmează a fi reținută garanția efectelor legislative coraportate la limitarea exercițiului drepturilor și libertăților individului.

Mai mult ca atît, „Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.”

Legea fundamentală mai statuiază, că „Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Reișind din raționamentele mai sus evocate, prim prisma art. 7 CPP, Hotărîrii Curții Constituționale din 09.02.2016, solicităm instanței de judecată să admită prezenta cerere și să sesizeze Curtea Constituțională în vederea exercitării controlului constituționalității sintagmei „după caz,” din litera j) al punctului 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009 și a sintagmei „sau” din conținutul dispozițiilor alin. 3 al art. 134<sup>12</sup> CP.

Potrivit art.134 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova care garantează supremația

Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

O lege sau un alt act normativ, legitim adoptat de organele de resort, poate fi supus controlului constituționalității conform art.135 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

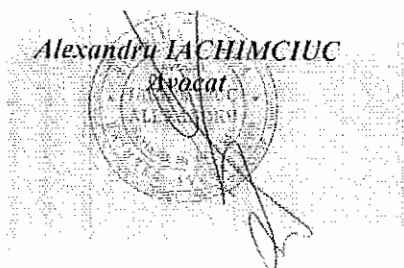
**ÎN DREPT**, în lumina celor expuse *supra*, întru respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale inculpatului, în temeiul *art.135 alin. 1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, art. 24 alin. 1), art. 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. 1) lit. g), art. 38 alin. 1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, art. 7 alin. 3) Cod de procedură penală,*

**Solicităm,**

1. *Sesizarea Curții Constituționale privind verificarea constituționalității sintagmei „după caz,” din litera j) al punctului 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, și a sintagmei „sau” din conținutul dispozițiilor alin. 3 al art. 134<sup>12</sup> CP;*
2. *Verificarea constituționalității sintagmei „după caz,” din litera j) al punctului 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, și a sintagmei „sau” din conținutul dispozițiilor alin. 3 al art. 134<sup>12</sup> CP;*

**Primiți Onorată Curte distinsele noastre considerațiuni!**

Alexandru IACHIMCIUC  
Avocat



## ÎNCHERI E

24 iunie 2022

or. Rezina

Judecătoria Orhei (sediul Rezina)

Completul de judecată în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Grefierul

Cu participarea:

Procurorului

Avocatului

Veronica Cuculescu

Daniela Scurtu

Maliuta Anatolie

Alexandru Iachimciuc

examinând în ședință de judecată publică cauza penală de învinuire a lui Panciuc Ion, în temeiul art. 264<sup>1</sup> alin. (1) din Codul penal,

### constată:

În procedura Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) se află spre examinare cauza penală de învinuire a lui Panciuc Ion, în temeiul art. 264<sup>1</sup> alin. (1) din Codul penal.

În ședința de judecată din 03.06.2022, apărătorul inculpatului, Alexandru Iachimciuc, a înaintat cerere prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „după caz” din litera j) al punctului 11) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 375 din 13 mai 2009 și a sintagmei „sau” din conținutul dispoziției alin. (3) al art. 134<sup>12</sup> din Codul penal.

În argumentarea cererii autorul, a indicat că în Judecătoria Orhei (sediul Rezina) se află pe rol cauza penală de învinuire a lui Panciuc Ion, în temeiul art. 264<sup>1</sup> alin. (1) din Codul penal.

Învinuirea imputată inculpatului vizează faptul de conducere la 22.10.2021, aproximativ ora 11<sup>10</sup> în stare de ebrietate avansată a mijlocului de transport „Mercedes Vito”, cu n/î C NK 645.

Inculpatul vina nu o recunoaște.

În cadrul urmăririi penale, apărătorul a formulat o cerere în sensul scoaterii lui Panciuc Ion de sub urmărire penală, deoarece fapta de care este învinuit nu întrunește elementele de infracțiune.

Apărătorul s-a referit că, o faptă de conducere în stare de ebrietate să corespundă semnelor componenței de infracțiune conform art. 264<sup>1</sup> alin. (1) din Codul penal, în lumina reglementărilor prevederilor pct. 6) din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 296 din 16.10.2009, conform prevederilor enunțate, examinării medicale se supun următoarele categorii de persoane:

a) persoanele la care în urma testării alcoolscopice s-a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat, corespunzătoare stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie.

Procurorul a respins cererea apărării fără a analiza argumentele date fără a oferi o motivare, remițând cauza în judecată.

Apărarea consideră că întrevade o situație de incertitudine și lipsă de claritate, motiv pentru care prin intermediul prezentei cereri se apelează la un instrument viabil în sensul protejării intereselor inculpatului.

Totodată solicită a fi admisă excepție de neconstituționalitate, cu ridicarea cauzei în sensul exercitării controlului de constituționalitate a prevederilor sintagmei „după caz”, din

litera j) al pct. 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, cât și sintagma „sau” din conținutul alin. (3) al art. 134<sup>12</sup> din Codul penal al RM.

Acuzarea a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 264<sup>1</sup> alin. (1) din Codul penal, care prevede „Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare și se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.”

Conform prevederilor art. 134<sup>12</sup> din Codul penal, „Prin stare de ebrietate se înțelege starea de dereglare psiho-funcțională a organismului survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare.

Prin stare de ebrietate alcoolică cu grad minim se înțelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,3 până la 0,5 g/l sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,15 până la 0,3 mg/l.

Prevederile alin. (3) al normei precitate, reglementează că, prin stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat se înțelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,5 g/l și mai mult sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,3 mg/l și mai mult.

Acuzarea în sensul fondării învinuirii, după cum s-a precizat mai sus operează cu nerespectarea/încălcarea prevederilor pct. 14) lit. a) din Regulamentul circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009.

Conform pct. 11) lit. j) din Regulamentul circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, conducătorul de vehicul, este obligat:

j) să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare.

La fel, acuzarea pretinde, că prin comportamentul său, inculpatul fiind supus testării alcooscopice este pasibil răspunderii penale, or gradul de alcoolemie poate fi reținut, atât prin testarea alcooscopică, cât și prin rezultatul prelevării probe biologice.

Apărarea consideră, că datorită inserării sintagmei „după caz,” din litera j) al punctului 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, și a sintagmei „sau” din conținutul dispozițiilor alin. 3 al art. 134<sup>12</sup> din Codul penal, se creează o incertitudine în partea clarității privitor la condițiile și cazurile în care conducătorul unui mijloc de transport urmează a fi supus testării alcooscopice, fie unui examen medical.

Astfel, Panciuc Ion, este învinuit în aceia că el, la 22.10.2021 aproximativ ora 11<sup>10</sup>, contrar prevederilor pct. 14. lit. a) din Regulamentul circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, a condus mijlocul de transport automobilul de model „Mercedes Vito”, cu n/î CNK 645, având concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,04 mg/l, care conform prevederilor art. 134<sup>12</sup> alin. (3) din Codul penal, se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Apărarea în contradicție cu cele administrate în cadrul urmăririi penale, atestă, că la caz, partea acuzării operează eronat cu date privitor la nerespectarea/încălcarea prevederilor pct. 14. lit. a) Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, or la materialele cauzei penale lipsesc probe potente în sensul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate avansată de către învinuit.

În viziunea părții apărării cadrul legal reprezintă un șir de neconcordanțe între prevederile

legii, creând un confuz și o stare de incertitudine.

Astfel, acuzarea în sensul înaintării învinuirii a reținut că, la caz, sunt pertinente prevederile pct. 5 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 296 din 16.10.2009, conform căreia, testării alcoolscopice, la decizia poliției sau altei persoane abilitate de a efectua astfel de testare, se supun următoarele categorii de persoane: conducătorii de vehicule bănuți de consum de alcool, consum de droguri și/sau de alte substanțe ce provoacă ebrietate; persoanele bănuite de consum de alcool, consum de droguri și/sau de alte substanțe ce provoacă ebrietate, care încalcă ordinea publică și/sau care manifestă comportament agresiv și violent; persoanele implicate în accidente în traficul rutier, cu excepția accidentelor grave soldate cu traumatizarea sau decesul persoanelor.

Respectiv, conform materialelor cauzei penale se atestă că învinuitul a fost supus testării alcoolscopice, rezultatul căreia a statuat o concentrație a vaporilor ce consemnează gradul de ebrietate avansat.

La caz, apărarea consideră, cadrul legal nu face aplicabile următoarele prevederi, în lumina cărora agenții de patrulare conform pct. 6) din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 296 din 16.10.2009, statuează, examinării medicale se supun următoarele categorii de persoane: a) persoanele la care în urma testării alcoolscopice s-a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat, corespunzătoare stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie;”

Apărarea consideră, că înaintarea unei acuzații și remiterea în instanța de judecată, implicit a recunoaște vinovat de comiterea componenței de infracțiune pe semnele art. 264<sup>1</sup> alin. (1) din Codul penal, Panciuc Ion, în urma rezultatului testării alcoolscopice, acesta urma să fie supus examinării medicale, prin proba testarea alcoolscoptică, prelevarea urme biologice și sânge, care ar fi fost potente în sensul probării întemeierii unei învinuirii.

În rezultatul derulării urmăririi penale, Panciuc Ion nu a fost supus examinării medicale, fapt care nu poate permite constatarea că acesta a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate,

Astfel, la caz, inculpatului nu-i este clar, prin prisma și limitele învinuirii (în lumina prevederilor art. 325 din Codul de procedură penală) din care raționamente învinuirea sa este circumscrisă în limitele prevederilor art. 264<sup>1</sup> alin. (1) din Codul penal

La caz, apărarea constată, că nici linia de apărare coordonată cu avocatul său nu este privită de către acuzare și potențial de instanță ca fiind potentă procesual.

Conform art. 1 alin. (3) al Constituției, R.Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate.

Corespunzător prin jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a arătat în repetate rânduri că drepturile persoanei trebuie să se bucure de o protecție efectivă. Același criteriu este statuat și în conținutul art. 20 al Constituției RM.

Potrivit articolului 20 din Constituția RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Existența riscului de incertitudine care o creează norma contestată, consideră, că urmează a fi privită și prin prisma art. 23 al Constituției RM, conform căreia „Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”.

Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului cetățeanului, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la

controlul constituționalității actelor normative. Și aceasta se poate realiza numai în cazul în care norma prezumată a fi neconstituțională urmează să fie aplicată la litigiul judiciar în care este implicată persoana respectivă.

Potrivit art. 4 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională are obligația de a interpreta și aplica dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate internaționale la care Republica Moldova este parte.

Instanțele judecătorești și organele de urmărire penală, care aplică normele procesual penale, sânt obligate să activeze în așa mod, încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată, sau supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere.

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează asupra obligației statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

Conform art. 21 al Constituției RM „Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Solicită avocatul sesizarea Curții Constituționale privind verificarea constituționalității sintagmei „după caz,” din lit. j) al pct. 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, și și a sintagmei „sau” din conținutul dispozițiilor alin. (3) al art. 134<sup>12</sup> din Codul penal.

În ședința de judecată apărătorul, Alexandru Iachimciuc, a susținut cererea și a solicitat admiterea acesteia.

Procurorul în ședința de judecată a solicitat să fie respins demersul.

Audiind opiniile participanților la proces, studiind materialele cauzei penale, analizând solicitarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată consideră că cererea urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3), (3<sup>1</sup>) (3<sup>2</sup>) Cod de procedură penală, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

Conform art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția RM, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, la pct. 82, a relevat următoarele: ”Judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate”.

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că acesta invocă neconstituționalitatea sintagmei „după caz” din litera j) al punctului 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, și și a sintagmei „sau” din conținutul dispozițiilor alin. 3 al art. 134<sup>12</sup> din Codul penal.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, instanța concluzionează că normele vizate de către apărătorul, Alexandru Iachimciuc, constituie obiect al controlului constituționalității fiind întrunite condițiile Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

La fel, instanța remarcă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de partea în proces – avocatul inculpatului Panciuc Ion, apărătorul, Alexandru Iachimciuc, iar normele vizate nu au făcut obiectul controlului de constituționalitate. Or, la moment nu este o hotărâre a Curții Constituționale în acest sens.

Din aceste considerente, ținând cont că normele ce urmează a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecății, având în vedere că instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, instanța de judecată va admite sesizarea apărătorului, va dispune ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „după caz,” din lit. j) al pct. 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, și și a sintagmei „sau” din conținutul dispozițiilor alin. (3) al art. 134<sup>12</sup> din Codul penal al RM, în sensul corespunderii cu art. 20, 52, 114, 119 și art. 124 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, cu suspendarea procesului în cauză.

În conformitate cu prevederile art. 342 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova și Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, instanța de judecată,

#### DISPUNE:

Se admite cererea apărătorului, Alexandru Iachimciuc, ca fiind întemeiată.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității sintagmei „după caz,” din lit. j) al pct. 11) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 375 din 13.05.2009, și și a sintagmei „sau” din conținutul dispozițiilor alin. (3) al art. 134<sup>12</sup> din Codul penal al RM, sub aspectul corespunderii cu art. 20, 52, 114, 119 și art. 124 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere, sesizarea apărătorului, Alexandru Iachimciuc, copia rechizitoriului.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Copia corespunde originalului.

Președintele ședinței,  
judecătorul

/semnătura/

Veronica Cuculescu

Veronica Cuculescu